

บันทึก

เรื่อง การกำหนดให้กิจการบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพตามมาตรา ๗ (๒๓)
แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔
(กรณีสถานบริการลดน้ำหนัก)

กระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สธ ๐๒๐๙/๕/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๐ ท้าหรือปัญหากฎหมายโดยมีข้อเท็จจริงว่า ในปัจจุบันได้มีสถานบริการลดน้ำหนัก โฆษณาและให้บริการลดน้ำหนัก ลดความอ้วน ลดไขมันส่วนเกินโดยวิธีการควบคุมทางโภชนาการ ให้อาหารที่มีวัตถุดิบประสงคพิเศษ หรือยา และสถานบริการเหล่านี้มิใช่สถานพยาบาล^๑ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล การกระทำดังกล่าวอาจเกิดอันตรายต่อสุขภาพและอาจถึงแก่ชีวิตได้ กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาเห็นว่า ควรควบคุมสถานบริการดังกล่าวที่มีใช้สถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔มาตรา ๗ (๒๓)^๒ ออกประกาศกำหนดให้การให้บริการดังกล่าวเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ

^๑ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะหรือซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบกิจการอื่นด้วยการผ่าตัด ฉีดยา หรือนวดสสารใด ๆ หรือด้วยการใช้กรรมวิธีอื่นซึ่งเป็นกรรมวิธีของการประกอบโรคศิลปะ ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๗ กิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ถ้าทำเพื่อการค้า ให้ถือว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๑) การเลี้ยงม้า โค กระบือ

(๒) การเลี้ยงสุกร

(๓) การเลี้ยงแพะ แกะ

(๔) การเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่

(๕) การเลี้ยงสัตว์เพื่อรีดเอานม การรีดเอาน้ำนม

(๖) การทำเนย เนยเทียม

(๗) การฆ่าห่าน เป็ด ไก่ ยกเว้นการฆ่าในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น หรือการฆ่าเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง

(๘) การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์

(๙) การสะสมเขาสัตว์ กระดุกสัตว์ ขนสัตว์ หนังสัตว์ ที่ยังไม่ได้ฟอก

หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น(เทศบาล สุขาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี) ออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับวางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต และกำหนดเงื่อนไขซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามต่อไป แต่มีปัญหาว่า การกำหนดดังกล่าวจะเป็นการเกินอำนาจขอบเขตของพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข(สำนักงานปลัดกระทรวง)แล้วเห็นว่า ข้อความว่า “อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ” ในมาตรา ๗^๓แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ นั้น หมายความว่า อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชนเนื่องจากการประกอบกิจการเหล่านั้น หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้รับบริการจากกิจการนั้นโดยตรงก็ได้ ดังนั้น เมื่อกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่ากิจการให้บริการควบคุมน้ำหนักโดยวิธีควบคุมทางโภชนาการ ให้อาหารที่มีวัตถุประสงคพิเศษ หรือโดยวิธีอื่นใด อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ รัฐมนตรีก็ย่อมใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๒๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุขฯประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุว่ากิจการดังกล่าวเป็นการค้าซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพได้

อนึ่ง เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขไม่ประสงค์ที่จะกำหนดให้กิจการให้บริการควบคุมน้ำหนักและสัดส่วนของร่างกายซึ่งกระทำในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วย

(๑๐) การย้อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น

(๑๑) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว หอยดอง

(๑๒) การทำ การหมัก การสะสม ปลาจ๋า ปลาเจ้า กุ้งเจ้า

(๑๓) การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เป็ดเค็ม หนั้หมู กุ้งแห้ง การเคี้ยวมันกุ้ง

(๑๔) การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง ยกเว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้มเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง

(๑๕) การทำสบู่

(๑๖) การเคี้ยวหนังสัตว์ เอ็นสัตว์ ไขสัตว์

(๑๗) การอัดเอาน้ำมัน

(๑๘) การเคี้ยวน้ำมัน การทำกวนเชียง หมูตั้ง

(๑๙) การทำเส้นหมี่ ขนมหิน ก้วยเตี่ยว เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี่ยมอี

(๒๐) การทำแะแซ

(๒๑) การเผาเปลือกหอย

(๒๒) การล้าง การรม การสะสมยางดิบ

(๒๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

กิจการประเภท (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้าทำตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยการสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน ไม่อยู่ในบังคับแห่งมาตรานี้

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

สถานพยาบาล^๔ ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติสาธารณสุขฯ อีก คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) จึงเห็นว่าสมควรกำหนดข้อความยกเว้นกรณีดังกล่าวไว้ในประกาศด้วย

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๑

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)